

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/30/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119238307
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:6119238307.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a sudcov Mgr. Ivana Kubínyiho a Mgr. Zuzany Holúbkovej v spore žalobcu: I., proti žalovanému: C., za účasti intervenienta na strane žalovaného: Z., o zaplatenie 677,38 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 3. novembra 2020, č.k. 3C/15/2019-240, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

II. Žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi každému v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol, výrokom II. priznal žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 % a výrokom III. priznal intervenientovi na strane žalovaného náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie rozhodoval na základe žaloby, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia 677,38 eur s príslušenstvom. Žalobca svoj nárok odôvodnil tým, že žalovaný mu prevádzkou dopravného prostriedku spôsobil škodu na stožiaroch svetelnej signalizácie a s tým súvisiacim funkčným vybavením stožiara. Náklady na uvedenie vecí do pôvodného stavu predstavovali sumu 7.359,82 eur. Poisťovateľ žalovaného, Z. (intervenient na strane žalovaného), po šetrení poistnej udalosti oznámil dňa 07.11.2017, že mu poukáže poistné plnenie vo výške 6.682,44 eur. Žalovaná suma predstavuje rozdiel medzi vzniknutou škodou a poistným plnením, ktoré prijal.

3. Súd prvej inštancie úvodom svojho právneho posúdenia konšatoval, že medzi sporovými stranami nebolo sporné, že dňa 09.05.2017 došlo k vzniku škody, ktorú spôsobil žalovaný a že žalobcovi vznikol nárok na náhradu škody. Nebolo sporné ani to, že intervenient na strane žalovaného žalobcovi vyplatil poistné plnenie ako náhradu škody vo výške 6.682,44 eur. Sporná bola len výška nároku žalobcu na náhradu škody, ktorý trval na tom, že mu nebola nahradená celá škoda, ktorá mu vznikla, a má mu byť nahradená ešte suma 677,38 eur. To žalovaný aj intervenient na strane žalovaného spochybňovali, pričom sa odvolávali na amortizáciu, teda hodnotu poškodenej veci v čase poškodenia veci. S tým žalobca nesúhlasil.

4. Súd prvej inštancie sa nezaoberal nárokom žalobcu na náhradu škody, pretože tento bol daný a nesporný. Sporná bola len výška náhrady škody. Súd prvej inštancie konšatoval, že pri náhrade škody sa uhrádza skutočná škoda. Pod tento pojem treba zahrnúť aj náklady žalobcu spojené jednak s odstránením poškodenej časti svetelnej signalizácie, a jednak náklady na osadenie novej/opravenej

časti svetelnej signalizácie. Z faktúry č. XXXXXXXX zo dňa 24.05.2017 považoval súd prvej inštancie za preukázané, že náklady na odstránenie poškodenej časti svetelnej signalizácie predstavovali sumu 995,38 eur. Túto skutočnosť ani žiadna zo strán nespochybňovala.

5. Za účelom zistenia hodnoty poškodenej časti svetelnej signalizácie bol vypracovaný znalecký posudok. Z neho vyplýva, že náklady spojené s osadením novej svetelnej signalizácie predstavujú sumu 4.396 eur. Žalovaný túto výšku nákladov síce namietal s odôvodnením, že ide o náklady spojené s osadením celej svetelnej signalizácie, nie iba poškodenej časti, avšak znalec v znaleckom posudku uviedol, že ide o náklady spojené s osadením len poškodenej časti svetelnej signalizácie. Preto súd prvej inštancie pokladal túto sumu za preukázanú.

6. Znalec zároveň v znaleckom posudku uviedol, že nedošlo k poškodeniu celej svetelnej signalizácie, ale len jej časti - jedného zo stĺpov svetelnej signalizácie so svojim kompletným vybavením, so všetkými dielčiami zariadeniami nachádzajúcimi sa na ňom a v ňom. Škoda tak bola spôsobená len na časti veci žalobcu. Hodnotu celej svetelnej signalizácie žalobcu znalec určil na sumu 2.660 eur. Poškodená časť - zdemolovaný stĺp svetelnej signalizácie - mala v čase poškodenia podľa znalca hodnotu 445,51 eur.

7. Súd prvej inštancie podotkol, že škodca je povinný uhradiť len škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti, ako to vyplýva z ustanovenia § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovaný poškodil len jeden stĺp svetelnej signalizácie žalobcu v hodnote 445,51 eur. Ostatné časti svetelnej signalizácie žalobcu žalovaným poškodené neboli. Preto žalovaný zodpovedá len za škodu vzniknutú na poškodenej časti svetelnej signalizácie. Zo znaleckého posudku plynie, keďže náklady s osadením sú spojené len s osadením náhrady za poškodenú časť svetelnej signalizácie, že nedošlo k osadeniu celej novej svetelnej signalizácie, teda poškodením jednej časti svetelnej signalizácie nedošlo k znehodnoteniu ostatných častí svetelnej signalizácie, ktoré nebolo potrebné vymeniť.

8. Do skutočnej škody je treba započítať aj náklady spojené s odstránením a osadením poškodenej časti svetelnej signalizácie. Celková škoda vzniknutá žalobcom tak bola podľa súdu prvej inštancie vo výške 5.836,89 eur (995,38 eur + 4.396 eur + 445,51 eur = 5.836,89 eur).

9. Intervenient na strane žalovaného žalobcovi vyplatil poistné plnenie vo výške 6.682,44 eur, teda viac, ako bola určená skutočná škoda znalcom. Keďže bol nárok žalobcu uspokojený v plnom rozsahu poistným plnením, súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol.

10. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému a intervenientovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, lebo boli vo veci úplne úspešní vzhľadom na zamietnutie žaloby v celom rozsahu.

11. V zákonnej lehote sa proti tomuto rozsudku odvolal žalobca prostredníctvom svojej právnej zástupkyne.

12. Žalobca namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

13. Žalobca tvrdil, že napriek tomu, že uniesol dôkazné bremeno pri preukazovaní sumy vynaložených nákladov na uvedenie poškodenej veci do pôvodného stavu, súd prvej inštancie viedol dokazovanie čo do výšky spôsobenej škody, a to formou znaleckého dokazovania. Znalecké dokazovanie sa vykonávalo na návrh žalovaného, resp. intervenienta na jeho strane, pričom účelnosť tohto dôkazu sa mu už vtedy javila ako otázna. Spoločne so žalobou totiž predložil súdu prvej inštancie listiny preukazujúce uplatnený nárok na náhradu škody. Suma nákladov mu nebola uhradená v celej výške iba z dôvodu, že žalovaný, resp. intervenient odmietli plniť sumu 677,38 eur s odôvodnením, že ide o amortizáciu, ktorú je potrebné zohľadniť, a náhradu určenú žalobcovi o túto sumu znížiť.

14. Žalobca ďalej poukázal na § 9 ods. 6 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon), podľa ktorého pri poškodení diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie, ktoré spôsobí alebo môže spôsobiť závalu v zjazdnosti, je povinný ten, kto poškodenie spôsobil, uhradiť správcovi komunikácie náklady spojené s odstránením poškodenia a s uvedením komunikácie do pôvodného stavu, pokiaľ sa nedohodne zo správcom komunikácie, že poškodenie odstráni sám. V tomto prípade došlo k poškodeniu časti svetelnej križovatky, ktorá v zmysle § 1 ods. 3 a 4 cestného zákona predstavuje

spoločne s cestným telesom súčasť pozemnej komunikácie. Podľa žalobcu je evidentné, že zákonodarca špeciálnym predpisom stanovil rozsah náhrady škody, ktorú je škodca povinný nahradiť správcovi pozemnej komunikácie, pričom tento rozsah predstavuje všetky účelne vynaložené náklady na uvedenie komunikácie do pôvodného stavu. Žalovaný v priebehu celého konania nenamietal, že by vynaložil náklady na opravu poškodenej veci nevhodne a neúčelne. Výmenou stojana svetelnej signalizácie sa nezvýšili jeho úžitkové vlastnosti, a nedošlo tým pre neho k žiadnemu prínosu. Konal iba tak, aby obnovil funkčnosť poškodenej časti svetelnej križovatky, a nevedno preto, z akého dôvodu súd prvej inštancie na vzniknutý právny vzťah aplikoval §§ 442 a 443 Občianskeho zákonníka, ktoré predstavujú leg generalis k ustanoveniu § 9 cestného zákona ako lex specialis. Ak by súd prvej inštancie na zistený skutkový stav aplikoval správnu právnu normu, žalobe by podľa mienky žalobcu vyhovel.

15. Podľa žalobcu je tiež potrebné vnímať aj judikatúrny posun pri posudzovaní výšky nároku na náhradu škody v prípade škodových udalostí v cestnej premávke, lebo súdy už pomerne jednotne pri posudzovaní nároku na náhradu škody neuplatňujú amortizáciu. Aj v tomto prípade platí, že sa bez svojho zavinenia dostal do situácie, keď v dôsledku protiprávneho úkonu žalovaného odstraňoval následky na poškodenej veci, a to formou jej navrátenia do pôvodného stavu. Je namieste, aby práve škodca niesol bremeno nákladov spojených s obnovením prevádzkyschopnosti poškodenej veci. Ak sa poškodený nedopusť excesu a vynaloží skutočne len nevyhnutné náklady, bolo by nespravodlivé, aby znášal čo i len časť takto vynaložených nákladov, a to obzvlášť v prípade, ak z opravy (výmeny) veci nemá žiaden úžitok.

16. Súd prvej inštancie mal tak žalobe podľa názoru žalobcu vyhovieť. Preto žiadal odvolací súd, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie.

17. K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu.

18. S napadnutým rozsudkom sa stotožnil. Uviedol, že žalobca mal snahu uspieť v prisúdení neobjektívnej finančnej čiastky. To vyznieva ako akýsi pokus o obohatenie bez právneho a vecného základu. Odvolanie žalobcu je podľa žalovaného iba zbytočným zahlcovaním súdov. Súd prvej inštancie rozhodol správne, svoje rozhodnutie kvalifikovanie odôvodnil a oprel o závery znaleckého posudku. Žalovaný preto žiadal odvolací súd o potvrdenie napadnutého rozsudku.

19. K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril i intervenient na strane žalovaného.

20. Podľa jeho názoru nie je možné si zakrývať oči pred tým, že semafor má po výmene vyššiu hodnotu, ako pred nehodou, nakoľko mal jednak 19 rokov, a jednak nebol opravovaný, ale celý vymenený za nový, čím by úhradou celej fakturovanej sumy došlo k evidentnému bezdôvodnému obohateniu žalobcu. Nemožno hovoriť o uvedení do pôvodného stavu, ale o uvedení do výrazne vylepšeného stavu v porovnaní so stavom pred poškodením. Nie je potom pravdivé tvrdenie žalobcu, že z opravy veci nemá žiaden úžitok. Hocijako výška škody, ktorá je zo znaleckého posudku zrejme, zodpovedala sume 5.836,88 eur s DPH, pričom poistné plnenie bolo žalobcovi poskytnuté v sume 6.682,44 eur, t.j. o 845,56 eur viac, ako mu prináležalo. Zo znaleckých výpočtov vyplynulo, že došlo z jeho strany k poistného plneniu, ktoré prevyšovalo výšku škody, ktorú žalobca utrpel. Preto žiadal odvolací súd, aby napadnutý rozsudok potvrdil a priznal mu aj trovy odvolacieho konania.

21. K vyjadreniu intervenienta na strane žalovaného sa písomne vyjadril žalovaný. Stotožnil sa s argumentáciou intervenienta na strane žalovaného.

22. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a 380 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

23. Žalobca sa úvodom svojho odvolania nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, keď zohľadnil pri výške poškodenej veci jej amortizáciu.

24. Táto odvolacia námietka je podľa odvolacieho súdu nedôvodná.

25. V konaní bolo súdom prvej inštancie dokazovaním zistené, že poškodená svetelná signalizácia bola vybudovaná v roku 1998. Dobu živnosti mala 10 rokov (t.j. do roku 2008). K jej poškodeniu žalovaným došlo dňa 09.05.2017.

26. Súd prvej inštancie správne vychádzal z ceny poškodenej veci v čase poškodenia, teda zohľadňujúcej i jej amortizáciu. Platí, že „pri škodách na veci opotrebovanej alebo použitej sa vychádza z názoru, že pri vynaložení určitej čiastky na opravu veci je od tejto čiastky potrebné odrátať čiastku zodpovedajúcu zhodnoteniu veci oproti jej stavu pred poškodením. Pokiaľ sa vykonanou opravou (napr. výmenou súčastiek) vec oproti pôvodnému stavu zhodnotila, od nákladov na uvedení veci do pôvodného stavu sa odráta čiastka, predstavujúca toto zhodnotenie“ (R 57/2003 a zhodne i rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 28.6.2012, sp. zn. 25 Cdo 3729/2011). K totožnému záveru sa prihlásil Najvyšší súd SR aj vo svojej neskoršej rozhodovacej praxi. V rozsudku zo dňa 24.03.2010, sp. zn. 5 Cdo 89/2008, sa zaoberal riešením obdobnej veci ako teraz prejednávanej (škoda na opotrebovanom a po dobe živnosti elektronickom zabezpečovacom zariadení) a dospel k záveru, že je nutné zohľadňovať hodnotu poškodenej veci s ohľadom na jej amortizáciu (v uvedenom rozhodnutí Najvyšší súd SR akceptoval, že cena bola v dôsledku amortizácie už iba vo výške 20 % svojej pôvodnej hodnoty, a teda mala len tzv. úžitkovú hodnotu). Zároveň Najvyšší súd SR akcentoval, že opačný postup by mohol viesť k bezdôvodnému obohateniu poškodeného, pretože by mohol po oprave veci získať vec vyššej hodnoty, než mala pred poškodením, čo Najvyšší súd SR považoval za nesúladne v právnom inštitútom náhrady škody.

27. S týmto závermi judikatúry sa odvolací súd plne stotožňuje. Pokiaľ má vec v dôsledku amortizácie nižšiu hodnotu ako vec nová, poškodením tejto veci sa zasahuje do majetkovej sféry poškodeného len do tej miery, v akej má vec v jeho vlastníctve skutočnú hodnotu. Ak by sa v takom prípade mala poškodenému nahradiť poškodená vec v hodnote novej veci, vzniklo by na strane poškodeného, na úkor škodcu, bezdôvodné obohatenie. V tomto prípade je navyše podstatné, že žalobca nepreukázal, že poškodenú vec mohol uviesť do pôvodného stavu iba opravou novými dielmi, a rovnako tak nepreukázal, že vec má po poškodení, napriek svojej oprave, nižšiu trhovú hodnotu (čo sa podľa aktuálnej judikatúry uplatňuje pri poškodení motorových vozidiel, keď i napriek svojej oprave má ako havarované vozidlo nižšiu trhovú hodnotu - pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 26.09.2018, sp. zn. 25 Cdo 861/2018). Tento záver ale nemožno mechanicky vzťahovať i na rôzne iné zariadenia, keďže minimálne kúpyschopnosť dopravného značenia je značne odlišná od pomerne bežného obehu motorových vozidiel na trhu.

28. Treba ďalej uviesť, že žalobca v odvolaní nekonkretizoval rozhodnutia, ktorými podľa jeho názoru malo dôjsť k judikatúrnemu posunu pri posudzovaní výšky náhrady škody v prípade opotrebovanej veci po dobe svojej životnosti. Od citovaného rozhodnutia, naopak, k judikatúrnemu posunu v tejto otázke nedošlo.

29. Žalobca v odvolaní napokon namietal, že súd prvej inštancie nesprávne aplikoval §§ 442 a 443 Občianskeho zákonníka, lebo mal aplikovať ako lex specialis § 9 ods. 6 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon).

30. Ani s touto námietkou sa odvolací súd nestotožňuje. Uvedené ustanovenie § 9 ods. 6 cestného zákona explicitne ustanovuje povinnosť škodcovi pri poškodení diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie pri závade v zjazdnosti. V tomto prípade však nebola poškodená diaľnica, cesta alebo miestna komunikácia v jej zjazdnosti, lež poškodená bola svetelná signalizácia [dopravné zariadenie - v čase vzniku škody podľa § 7 ods. 3 písm. a) vyhlášky Ministerstva vnútra č. 9/2009 Zz.; rovnako i v súčasnosti § 13 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 30/2020 Z.z. Ministerstva vnútra SR o dopravnom značení]. Tá ale nespôsobuje závalu v zjazdnosti. Samotná cesta zjazdná bola, len dopravné zariadenie na mieste samom bolo poškodené, pričom ochromením dopravného zariadenia sa cesta nestáva nezjazdná (čím sa účastníci cestnej premávky riadia dopravným značením). Preto na aplikáciu § 9 ods. 6 cestného zákona nejestvovalo žiadne opodstatnenie a správne súd prvej inštancie aplikoval Občiansky zákonník. Len pre úplnosť treba podočknúť, že podľa argumentácie žalobcu, by mu boli podľa uvedeného ustanovenia uhradené iba náklady spojené s odstránením poškodenia a s uvedením do pôvodného stavu, pričom podľa § 442 Občianskeho zákonníka sa pri náhrade škody uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk, teda i pre samotného žalobcu je aplikácia Občianskeho zákonníka výhodnejšia.

31. Preto súd prvej inštancie rozhodol vecne správne. To je dôvodom na potvrdenie napadnutého rozsudku (§ 387 ods. 1 CSP).

32. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému a intervenientovi priznal každému samostatne nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % voči žalobcovi, nakoľko boli v odvolacom konaní plne úspešní. V zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov bude rozhodovať súd prvej inštancie.

33. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).